

REZÜMÉ

SAJTÓFORRADALMAK, ZSURNÁLHADJÁRATOK

A Nép Barátja című néplap születésének és bukásának körülményei 1848–1849-ben

Kutatásom témájaként az 1848. június 4. és 1849. június 30. között heti rendszerességgel megjelenő Nép Barátja című néplapot állítottam fókuszba a XIX. század tematikához kapcsolódó időszakának ide sorolható eseményein keresztül. Mit is jelent ez pontosan? Az adott korszakon, főként az 1830-1840-es éveken átívelő lényegi momentumok említését; az említett néplap keletkezésének, majd megszűnésének körülményein át a lap tulajdonképpeni sikertelenségének okait, magyarázatait analizáló kutatást. Mindezt a korabeli sajtóviszonyok feltérképezésével karöltve.

Kutatási koncepciómnál emellett számításba vettem a Nép Barátja irodalmi és politikai vetületeinek elemzését, valamint a lap zszurnaliszta nyelvhasználatának vizsgálatát a publicisztikai stílus és műfajok tekintetében. E szegmens alapos tanulmányozásának érdekében a lapszámokról, megjelenésük sorrendjébe rendezve, (reprezentatív jellegű) összefoglaló kimutatásokat, táblázatokat szerkesztettem, melyek tartalmazzák az adott szám kiadásának részleteit, a szerkesztők, illetve szerzők névsorát (esetlegesen használt álneveikkel együtt), valamint a konkrét tartalmak jegyzékét. Ezen jegyzék segítségével pedig a lap narratíva, illetve tartalom szerinti vizsgálatát végeztem el, összehasonlítva ezek eredményeit a szerkesztőség által megfogalmazott programtervezettel. Ezt követően a lap alapvető koncepcióját vázoltam fel, melyet annak első számában tisztázott az olcsóság, egyszerű hozzáférhetőség, a magyar és nemzetiségi népek felvilágosítása és a véleményformálás jegyében. Vas Gerebent felelős szerkesztői pozíciójában vizsgáltam, összehasonlítva a róla kialakított képpel, beemelve e kérdéskörbe a Kossuth Lajossal fennálló viszonyát is. Emellett azonban külön fejezetben is kitértem a lap készítői között esetlegesen fennálló ellentéteknek, illetőleg a lap polémiáinak bemutatására, előfordulásuk magyarázatára, amelyet többek között az említett szerzők egymással, illetve másokkal folytatott levelezésének beemelásával, releváns életrajzi adatok betoldásával kívántam alátámasztani. Ennek kapcsán főként Arany János, Petőfi Sándor és Vas Gereben leveleit vizsgáltam. Mindemellett kiemelten kezeltem Petőfi és Arany kritikáját a lappal kapcsolatban. Kutatásom során összességében a Nép Barátja című lapot igyekeztem a megelőző éra, valamint a kortárs események tükrében megvizsgálni.